

Voorbarige en ideologische erkenning van een Palestijnse staat – en de gevolgen voor het Belgische beleid

Factsheet Nr. 2

De opvatting dat België een Palestijnse staat zou moeten erkennen, zoals naar voren gebracht door minister van Buitenlandse Zaken **Maxime Prévot**, geeft zowel de feiten op het terrein als de kernbeginselen van het internationaal recht verkeerd weer. Een dergelijke erkenning zou voorbarig en juridisch gebrekkig zijn. De aanpak van Prévot weerspiegelt een duidelijke **ideologische anti-Israëlische vooringenomenheid en dubbele standaarden**: hij heeft Israël herhaaldelijk in scherpe bewoordingen veroordeeld, terwijl hij het Palestijnse afwijzingsfront, het terrorisme van Hamas en het falende bestuur bagatelliseert. De inzet voor een op regels gebaseerde orde wordt ondermijnd wanneer **juridische normen selectief worden toegepast**.

Juridische argumenten tegen voorbarige erkenning

1. Niet voldaan aan de Montevideo-criteria voor een staat

- De entiteit **beschikt niet over een afgebakend grondgebied** met overeengekomen grenzen en effectieve controle. De territoriale aanspraken overlappen met Israël en blijven betwist.
- Er is geen eengemaakte, **effectieve regering die soevereine autoriteit uitoefent**. De PA op de 'Westelijke Jordaanoever' regeert als een semi-autoritair regime (zeldzame verkiezingen, machtsconcentratie, onderdrukking van dissidenten, een zwakke rechterlijke macht, pay-for-slay...).
- Hamas (een als terroristisch aangemerkte organisatie)** heerst over Gaza en behoudt invloed, waardoor rivaliserende **gezagsstructuren ontstaan**.

3. In strijd met het internationaal gewoonterecht

- Volgens de dominante declaratieve theorie bestaat een staat pas wanneer aan **objectieve criteria is voldaan**; erkenning bevestigt slechts een reeds bestaande staat.
- Een niet-statelijke entiteit tot staat verklaren creëert **een juridische fictie** en schendt het dwingende beginsel dat erkenning in overeenstemming moet zijn met het algemeen internationaal recht.
- Tientallen eerdere erkenningen kunnen het ontbreken van feitelijke staatsvorming niet tenietdoen.

2. Niet voldaan aan de norm van vredelievendheid en aanvullende erkenningsnormen

- Artikel 4 van het VN-Handvest vereist dat VN-lidstaten "**vredelievend**" zijn en in staat en bereid om de verplichtingen van het Handvest na te komen. De EU-richtsnoeren inzake erkenning uit 1991 zijn vergelijkbaar. De aanzienlijke invloed van Hamas, zijn afwijzingsideologie en zijn staat van dienst inzake aanslagen tonen het tegendeel aan.
- Erkenning terwijl terroristische elementen aan de macht blijven, is onverenigbaar met de verplichtingen inzake terrorismebestrijding en met de **plicht om vreedzame internationale betrekkingen te bevorderen**.
- Jus cogens-normen** hebben voorrang op alle andere regels van internationaal recht en verbieden agressie en foltering; Hamas schendt deze normen – wat onverenigbaar is met erkenning.

4. Schending van de Oslo-akkoorden en het beginsel van onderhandelde regeling

- Eenzijdige erkenning door derde staten loopt vooruit op deze kwesties en schendt de verplichting om geschillen te goeder trouw vreedzaam te beslechten (artikel 2, lid 3, van het VN-Handvest).
- Ze neemt de prikkels tot compromis weg en beloont de afwijzing van het overeengekomen onderhandelingsproces.

Het Belgische standpunt en de risico's

Het **ideologische** pleidooi van minister van Buitenlandse Zaken Maxime Prévot voor erkenning – hoewel hij toegeeft dat Hamas een terreurorganisatie is – illustreert de anti-Israëlische **vooringenomenheid** en **dubbele standaarden**. Hij heeft het Israëlische optreden "totaal onaanvaardbaar" en disproportioneel genoemd, terwijl hij de erkenning bepleit ondanks de blijvende rol van Hamas en diens afwijzing van het bestaansrecht van Israël. En in zijn eigen woorden mag erkenning "geen beloning zijn voor de gruwelijke terreur van Hamas". Dergelijke standpunten negeren het Palestijnse bestuurlijke falen en terrorisme, sterken de afwijzende actoren, ondergraven de op regels gebaseerde orde en dreigen de geloofwaardigheid van België en de Europese veiligheidsbelangen te schaden.

Aanbevelingen voor Belgische politieke leiders en beleidsmakers

- Dring erop aan dat elke erkenning strikt voorwaardelijk wordt gemaakt aan een eengemaakt vreedzaam bestuur, geverifieerde ontwapening en verwijdering van Hamas, en uitdrukkelijke wederzijdse erkenning van Israël;
- Geef voorrang aan bilaterale onderhandelingen binnen het Oslo-kader in plaats van aan eenzijdige stappen;
- Herzie de Belgische aanpak om de op regels gebaseerde internationale orde **onpartijdig** te handhaven.